

Герасимчук О., студентка
Науковий керівник – Литвинчук І.В, к.е.н., доц.
Житомирський державний технологічний університет

ПРОБЛЕМИ ФІНАНСУВАННЯ КОМУНАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ

У сучасних умовах економіка країни розвивається недостатньо швидко. Прямий вплив на її стан здійснюють умови функціонування бюджетних установ. Об'єкти комунальної власності є основними ланками за допомогою яких місцеві органи влади мають змогу впливати на соціально-економічний розвиток території та забезпечити надання соціальних послуг. Різні функції комунальних підприємств дозволяють виділяти дві основні групи серед об'єктів комунальної форми власності, які потребують різних методів для управління цими підприємствами:

— соціальні об'єкти – заклади освіти та охорони здоров'я, житловий фонд, забезпечення населення комунальними послугами, інженерно-технічна інфраструктура міста;

— комерційні об'єкти – нерухомість офісного, торгівельного та складського призначення, будівельні компанії тощо.

Враховуючи, що комунальні підприємства є складовою фінансового забезпечення стабільного розвитку території, економічною основою місцевого самоврядування, призначенні для вирішення житлово-комунальних проблем населення, проблеми їх існування залишаються актуальними.

На сьогодні спостерігається збиткова діяльність комунальних підприємств. Принципи управління є застарілими, а модернізація основних фондів комунальних підприємств розвивається низькими темпами через низьку їх прибутковість. Характерним є залежність від дотацій з місцевих бюджетів, зношеність основних фондів, фінансова несаможиттєвість, що у свою чергу не дає можливості вирішити всі проблеми за рахунок прибутку.

Кризовий стан економіки не може забезпечити необхідного рівня фінансування житлово-комунального комплексу, а в результаті підприємства не можуть виконувати свої основні завдання. Комунальні підприємства та організації потребують розроблення термінових заходів для виведення їх з кризового стану. Для виконання своїх прямих завдань комунальні підприємства потребують залучення додаткового фінансування, яке зможе стабілізувати їх діяльність, покращити стан технічної бази, оновити виробничі засоби.

Відкритою є проблема розроблення фінансової стратегії комунальних установ, які вважаються основним джерелом коштів для оновлення та удосконалення основних засобів, тому особливої уваги набуває знаходження оптимальних шляхів для підвищення рівня діяльності комунальних установ та перетворення їх у одне з основних джерел фінансового забезпечення сталого розвитку території.

Таким чином, реорганізація житлово-комунального комплексу є одним з основних моментів у діяльності органів влади. Головним питанням у проведенні

реформ, безумовно, є недостатнє фінансування, а розроблення та реалізація інвестиційної політики – важливою проблемою.

Поганий стан функціонування комунальних підприємств зумовлений тим, що протягом останнього періоду рівень оновлення не відповідав потребам, тому можна виділити такі проблеми житлово-комунального господарства:

- високий рівень зношуваності устаткування галузі;
- збільшення рівня збитковості;
- відсутність ефективної цінової політики;
- недосконала тарифна політика;
- технічне переоснащення підприємств з впровадженням сучасних технологій;
- незацікавленість інвесторів у вкладенні коштів у житлово-комунальний комплекс.

Для підвищення бюджетного фінансування комунальних підприємств місцева влада повинна спрямувати бюджетні кошти на досягнення таких завдань:

- пристосування підприємств комунальної форми власності до ринкових умов господарювання;
- поліпшення якості води, зменшення витрат енергоресурсів, підвищення енергоефективності житлових та адміністративних будівель.

Для підвищення рівня та якості надання послуг місцеві органи влади зобов'язанні знаходити всі можливі пропорції між комунальними підприємствами та приватними.

Для ефективності використання об'єктів комунальної власності місцевій владі потрібно за допомогою механізмів опосередкованого впливу на процеси формування комунальних підприємств використовувати інвестиції приватних осіб та інвесторів з визначення розміру вкладу. І за допомогою таких джерел фінансувати ряд важливих об'єктів.

Для покращення рівня фінансування та функціонування комунальних підприємств необхідно дотримуватись даних рекомендацій:

- використання органами влади маркетингових, фінансових, податкових технологій при формуванні напрямків управління комунальними підприємствами;
- залучення страхових компаній, аудиторських фірм для покращення процесу планування та мінімізації ризиків;
- вдосконалювати організацію роботи місцевих органів влади по управлінню об'єктами соціальної сфери, переданими у комунальну власність;
- запровадити обов'язковість утворення амортизаційних фондів;
- розробити ефективну тарифну політику, за допомогою якої комунальні підприємства змогли б отримувати прибуток для забезпечення свого нормального функціонування;
- залучати фінансування на правах акціонерів підприємств мешканців міст.